



CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/61/2008

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA, SEJMU I SENATU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

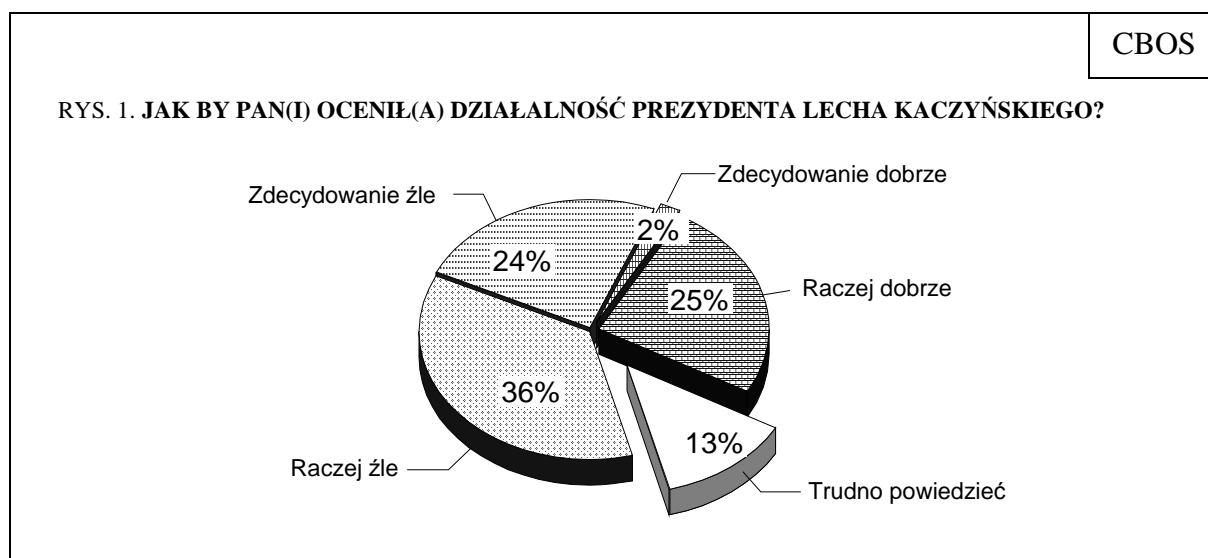
WARSZAWA, KWIECIEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA



Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Oceny działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego są stabilne – od dwóch lat przeważają w nich wskazania negatywne. W tym czasie obserwowaliśmy jedynie chwilowe odchylenia od tej reguły. W sondażu kwietniowym¹ minimalnie (na granicy błędu pomiaru) zmniejszyła się aprobata działalności tego urzędu. Pozytywne opinie o jego pracy wyraża 27% ankietowanych, większość zaś (60%) ma do niej stosunek krytyczny. Są to najgorsze oceny, jakie zanotowaliśmy w naszych sondażach, odkąd Lech Kaczyński został głową państwa. Realizacja badania rozpoczęła się dzień po podpisaniu przez prezydenta ustawy dotyczącej ratyfikacji traktatu z Lizbony. Postawa Lecha Kaczyńskiego podczas sporu towarzyszącego głosowaniu w Sejmie nad tą ustawą nie wpłynęła na poprawę jego wizerunku.



¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (215) zrealizowano w dniach 11–14 kwietnia 2008 roku na liczącej 1101 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany III-IV '08
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	2007												2008				
	w procentach																
Dobra	38	36	28	31	35	32	29	31	38	38	42	31	36	29	30	27	-3
Zła	51	53	58	53	54	53	58	56	52	48	47	56	53	60	59	60	+1
Trudno powiedzieć	11	11	14	15	12	15	13	13	10	14	11	13	11	11	11	13	+2



Opinie o pracy prezydenta są związane z wykształceniem i miejscem zamieszkania badanych (zob. tabele aneksowe). Im lepiej są wykształceni, tym częściej krytykują działania tego urzędu. Mieszkańcy wsi mają o nim nieco lepsze zdanie niż osoby zamieszkałe w miastach, jednak niezależnie od kategorii miejsca zamieszkania we wszystkich grupach notujemy znaczną przewagę opinii negatywnych.

Spośród respondentów, którzy głosowali na Lecha Kaczyńskiego w drugiej turze wyborów prezydenckich, co drugi wystawia mu dobre oceny, a ponad jedna trzecia jest niezadowolona ze sposobu pełnienia przez niego funkcji prezydenta. Elektorat Donalda Tuska oraz osoby niegłosujące w tych wyborach w zdecydowanej większości wyrażają dezaprobatę. Podobnie jak w minionych dwóch miesiącach mniej osób deklaruje głosowanie w ostatnich wyborach na Lecha Kaczyńskiego niż na Donalda Tuska. Oznacza to, że niektórzy wyborcy obecnego prezydenta – prawdopodobnie rozczarowani jego działalnością – nie przyznają się do oddania na niego głosu.

Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	50	35	15
Donalda Tuska	13	80	7
Niegłosujący	22	62	16

Działalność urzędu prezydenckiego jest aprobowana przez zdecydowaną większość elektoratu PiS. Zwolennicy pozostałych partii – PSL, PO i SLD – a także osoby niezamierzające uczestniczyć w ewentualnych wyborach najczęściej wyrażają opinię negatywną.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	76	19	5
PSL*	33	53	14
PO	17	78	5
SLD*	9	89	2
Niezamierzający głosować	24	59	17

* Dane dotyczące potencjalnych wyborców SLD i PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

Od trzech miesięcy notujemy pogarszanie się opinii o pracy Sejmu. W kwietniu, w porównaniu z sondażem marcowym, spadek aprobaty wyniósł 3 punkty, a więc mieści się w granicach błędu pomiaru, jednak z perspektywy kilku miesięcy można zauważyć tendencję do osłabienia jego notowań. Większość Polaków (58%) ma krytyczną opinię o pracy posłów, o połowę mniejsza grupa (28%) ocenia ją pozytywnie. Opinie o Senacie od marca niemal się nie zmieniły: 30% wskazań pozytywnych (przed miesiącem 28%), 47% – negatywnych (bez zmian). Co czwarty respondent (24%) nie potrafi ocenić pracy senatorów. W przypadku Sejmu osoby niemające opinii o jego pracy stanowią 14% respondentów.

W okresie poprzedzającym nasze badanie najbardziej chyba widoczne w pracach Sejmu były kontrowersje wokół sposobu przyjęcia ustawy dotyczącej ratyfikacji traktatu lizbońskiego. Wydaje się, że atmosfera ostrego konfliktu, jaka się wytworzyła w związku z tą sprawą, nie miała dobrego wpływu na notowania instytucji zaangażowanych w spór: Sejmu i prezydenta.

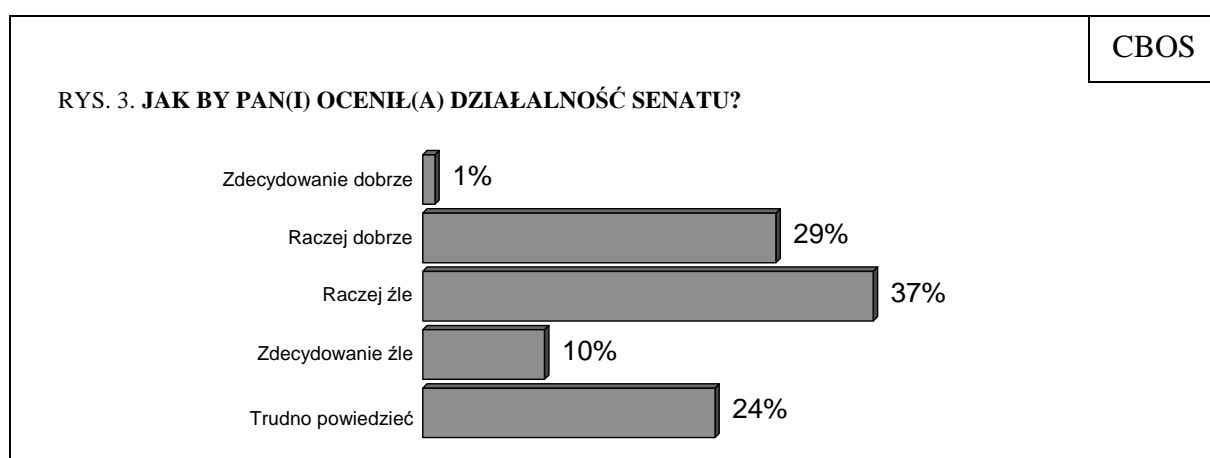
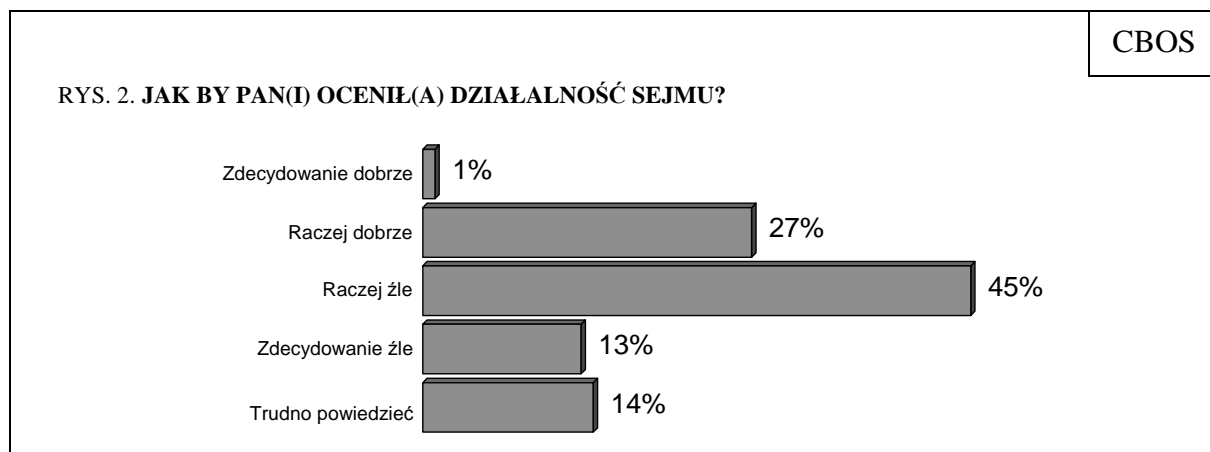
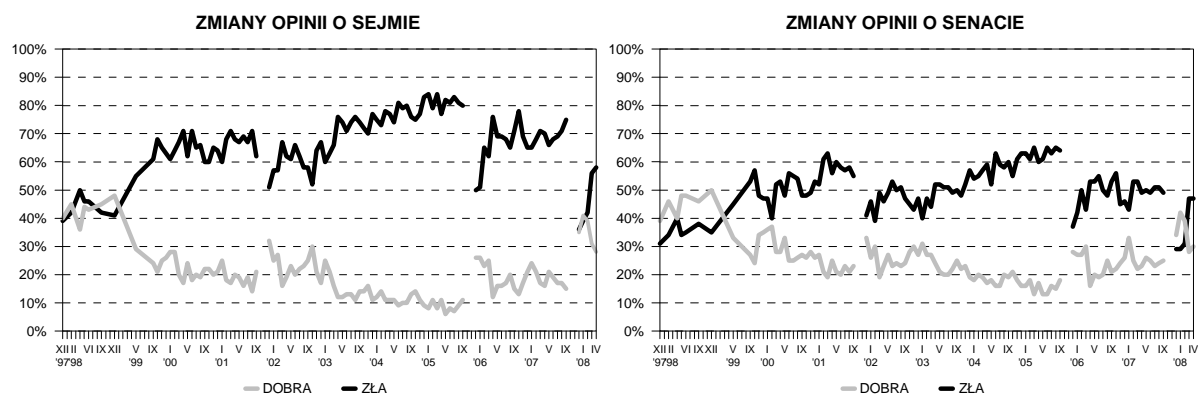


Tabela 4

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany III–IV '08
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX*	XII	I	II	III	IV	
		2007							2008							
		w procentach														
Sejm	dobra	24	21	17	16	21	19	17	17	15	35	41	39	31	28	-3
	zła	65	68	71	70	66	68	69	71	75	36	39	42	56	58	+2
	Trudno powiedzieć	12	11	12	14	12	13	14	12	10	29	21	19	13	14	0
Senat	dobra	33	25	22	23	26	25	23	24	25	34	42	39	28	30	+2
	zła	43	53	53	49	50	49	51	51	49	29	29	31	47	47	0
	Trudno powiedzieć	24	22	26	28	24	26	26	25	26	37	29	30	25	24	-1

* Do września 2007 roku oceny dotyczą Sejmu V kadencji i Senatu VI kadencji



W elektoracie PO opinie o pracy Sejmu są podzielone, natomiast wśród osób deklarujących głosowanie w ewentualnych wyborach na SLD, PSL czy PiS przeważa krytycyzm. Badani niezamierzający głosować w większości negatywnie oceniają pracę posłów.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	46	47	7
SLD*	37	59	4
PSL*	25	50	25
PiS	21	70	9
Niezamierzający głosować	19	64	17

* Dane dotyczące potencjalnych wyborców SLD i PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką ich liczebność w badanej próbie

Opracował

Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Lecha Kaczyńskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	60	13	1096
Płeć				
Mężczyźni	28	62	10	523
Kobiety	27	57	15	573
Wiek				
18-24 lata	22	69	9	159
25-34	20	66	14	204
35-44	16	70	14	180
45-54	32	54	14	179
55-64	29	57	14	180
65 lat i więcej	45	42	13	195
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	54	16	406
Miasto do 20 tys.	27	62	11	151
20-100 tys.	29	60	10	215
101-500 tys.	26	63	10	170
501 tys.i więcej mieszk.	20	68	12	155
Wykształcenie				
Podstawowe	32	51	16	288
Zasadnicze zawodowe	29	59	12	282
Średnie	25	63	11	371
Wyższe	20	67	12	156
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	14	73	13	98
Prac.umysł.niż.szczebla	19	70	11	90
Pracownicy fiz.- umysł.	23	60	17	89
Robotnicy wykwalifikowani	28	64	8	130
Robotnicy niewykwalifik.	27	63	11	53
Rolnicy	19	47	34	33
Pracujący na własny rach.	20	64	16	41
Bierni zawodowo				
Renciści	31	58	11	104
Emeryci	41	46	14	252
Uczniowie i studenci	21	72	7	90
Bezrobotni	26	64	10	85
Gospodynie domowe i inni	28	40	32	33
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	27	64	9	155
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	17	62	20	75
sekt. pryw. poza rolnict.	21	68	12	278
prywatnym gosp. rolnym	21	48	31	43
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	34	57	9	66
301-500	28	61	10	104
501-900	35	57	8	237
901-1200	27	61	12	144
Powyżej 1200 zł	23	63	13	144
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	30	57	13	197
Średnie	31	54	15	527
Dobre	21	68	11	373
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	37	38	25	39
Raz w tygodniu	35	53	12	551
1-2 razy w miesiącu	19	65	15	199
Kilka razy w roku	18	68	14	196
W ogóle nie uczestniczy	18	74	8	110
Poglądy polityczne				
Lewica	18	77	5	126
Centrum	23	68	9	322
Prawica	39	55	7	355
Trudno powiedzieć	23	49	28	293

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	58	14	1097
Płeć				
Mężczyźni	28	62	9	523
Kobiety	28	55	18	574
Wiek				
18-24 lata	40	50	11	159
25-34	30	58	12	204
35-44	20	67	13	180
45-54	27	59	13	179
55-64	25	62	13	180
65 lat i więcej	27	52	21	195
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	59	17	407
Miasto do 20 tys.	27	57	17	151
20-100 tys.	36	52	12	215
101-500 tys.	28	64	8	169
501 tys.i więcej mieszk.	28	60	12	155
Wykształcenie				
Podstawowe	25	54	21	289
Zasadnicze zawodowe	24	64	12	282
Średnie	31	58	12	370
Wyższe	34	57	9	156
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	57	13	98
Prac.umysł.niż.szczebła	29	63	8	90
Pracownicy fiz.- umysł.	26	60	14	89
Robotnicy wykwalifikowani	24	68	8	130
Robotnicy niewykwalifik.	22	69	8	53
Rolnicy	23	56	21	33
Pracujący na własny rach.	28	59	13	41
Bierni zawodowo				
Renciści	18	60	23	104
Emeryci	28	53	19	252
Uczniowie i studenci	44	47	9	90
Bezrobotni	32	58	10	85
Gospodynie domowe i inni	30	56	15	33
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	33	60	7	155
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	22	66	12	75
sekt. pryw. poza rolnict.	26	62	12	278
prywatnym gosp. rolnym	24	60	16	43
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	22	65	14	66
301-500	25	60	15	104
501-900	30	56	14	236
901-1200	31	57	12	144
Powyżej 1200 zł	33	54	12	144
Ocena własnych war. mater.				
Źle	19	65	17	197
Średnie	25	59	16	527
Dobre	37	54	9	373
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	45	26	39
Raz w tygodniu	29	56	15	552
1-2 razy w miesiącu	27	63	10	199
Kilka razy w roku	30	56	14	195
W ogóle nie uczestniczy	20	70	10	110
Poglądy polityczne				
Lewica	34	63	3	125
Centrum	29	61	10	322
Prawica	35	58	7	355
Trudno powiedzieć	16	54	31	295

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu**?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	47	24	1097
Płeć				
Mężczyźni	31	48	22	523
Kobiety	29	46	25	574
Wiek				
18-24 lata	44	33	22	159
25-34	30	50	20	204
35-44	19	54	27	180
45-54	31	44	26	179
55-64	27	50	23	180
65 lat i więcej	29	47	24	195
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	50	26	407
Miasto do 20 tys.	33	45	22	151
20-100 tys.	40	40	19	215
101-500 tys.	26	49	25	169
501 tys. i więcej mieszk.	33	44	23	155
Wykształcenie				
Podstawowe	30	43	27	289
Zasadnicze zawodowe	25	55	20	282
Średnie	33	45	22	370
Wyższe	31	43	26	156
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	44	27	98
Prac.umysł.niż.szczebla	30	43	27	90
Pracownicy fiz.- umysł.	26	46	28	89
Robotnicy wykwalifikowani	28	57	15	130
Robotnicy niewykwalifik.	25	62	13	53
Rolnicy	19	49	33	33
Pracujący na własny rach.	22	51	28	41
Bierni zawodowo				
Renciści	17	52	31	104
Emeryci	31	45	24	252
Uczniowie i studenci	51	27	22	90
Bezrobotni	37	48	15	85
Gospodynie domowe i inni	32	42	25	33
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	34	44	22	155
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	27	53	20	75
sekt. pryw. poza rolnict.	25	51	24	278
prywatnym gosp. rolnym	21	49	31	43
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	21	57	22	66
301-500	28	52	20	104
501-900	31	46	23	236
901-1200	34	49	17	144
Powyżej 1200 zł	40	36	24	144
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	20	59	22	197
Średnie	26	47	27	527
Dobre	40	40	20	373
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	31	35	39
Raz w tygodniu	30	47	23	552
1-2 razy w miesiącu	28	46	26	199
Kilka razy w roku	29	48	23	195
W ogóle nie uczestniczy	30	50	20	110
Poglądy polityczne				
Lewica	37	51	12	125
Centrum	31	49	20	322
Prawica	36	46	18	355
Trudno powiedzieć	17	43	39	295